

לקט
מאמרי
הרשב"י

מלוקטים מספר
הזוהר הקדוש

עם הפירוש הנפלא
מתוק מדבש

73

ז"ל בעשרות אלפי עותקים
לקראת ר"ג בעומר תשב"א

מרכז

מתוק מדבש

ת"ת
התש"ס
התש"א

בעזרת השם יתברך

לקט
**מאמרי
הרשב"י**

מלוקטים מספר

הזוהר הקדוש

מהתנא האלקי

רבי שמעון בר יוחאי זי"ע

עם הפירוש הנפלא

מתוק מדבש

מאת הגה"ק המקובל רבי דניאל פריש זצוקל"ה

זי"ע בעשרות אלפי עותקים
לקראת ר"ג בעומר תשפ"א

לבל ישראל האיר

איתא בירושלמי סנהדרין (פ"א ה"ב) בשעה שהסמיך רבי עקיבא את רבי שמעון בן יוחאי נענה ואמר לו: **"דייך שאני ובוראך מכירין כוחך"**, ומובא בגמ' (פסחים ק"ב ע"א) דכאשר ישב רבי עקיבא בבית האסורים [על שלימד תורה ברבים, כדאיתא במס' ברכות (סא ע"ב)] אמר לו רבי שמעון בן יוחאי למדני תורה, אמר לו איני מלמדך כו', אמר לו [ר"ש] ומי בסכנה והלא עגל בסכנה, ופרש"י ומה לך בכך, כלומר שרשב"י טען לפני רבי עקיבא שלא ישגיח בכך על שהוא רוצה למסור נפשו על דברי תורה, וכך אמנם העיד רשב"י לפני תלמידיו על מושנתו שלמד מפי רבו רבי עקיבא (גיטין סו ע"א): בניי **שנו מדותי, שמדותי תרומות מתרומות מידותיו של רבי עקיבא**, ופרש"י: **למדו תורתני שבחרתים ותרומותי מתוך עקרי משניותיו של רבי עקיבא** והיינו ברירה אחר ברירה, ובמהרש"א שם דרש לשון זה על שם תרומת מעשר שהיא **"קודש קדשים" ברירה אחר ברירה**, והיינו שתורת רשב"י בין בנגלה ובין בנסתר היא מנופה וברורה כל כך עד לבחינת קודש קדשים.

ועל לימוד תורה במעלה גדולה כגון זו אמר רבי יוחנן במס' שבת (יא ע"א) דרבי שמעון בן יוחאי וחביריו שהיתה תורתן אומנותן לא היו מפסיקין אף לתפילה [רק לק"ש]. ובזה יובן מאמרו של רבי שמעון בברייתא (ברכות לה ע"ב) דבזמן שישיראל עושין רצונו של מקום, מלאכתן נעשית ע"י אחרים, **וכל עיסוקם היה רק בתורה**, ופירש שם במהרש"א דהיינו בחינת **צדיקים גמורים**. וכה לימד רשב"י את תלמידיו, כדאיתא במדרש (שמות רבה נב. ג): מעשה בתלמיד אחד של רבי שמעון בן יוחאי שיצא חוצה לארץ ובא עשיר והיו התלמידים רואין אותו ומקנאין בו, והיו מבקשים הן לצאת לחוצה לארץ, וידע ר"ש והוציאן לבקעה אחת של פני מדון, ונתפלל ואמר בקעה בקעה מלאי דיגרי זהב, התחילה מושכת דיגרי זהב לפניו, אמר להם אם זהב אתם מבקשים הרי זהב טלו לכם, אלא היו יודעין כל מי שהוא נוטל עכשיו, חלקו של עוה"ב הוא נוטל שאין מתן שכר התורה אלא לעוה"ב, הוי **"ותשחק ליום אחרון"**.

וכך השפיע רשב"י על דורו שיהיו יגיעים בתורה בנגלה ובסוד תורה בקדושה ובטהרה עד שדורו נתעלה כל כך והיה מלא בחכמת התורה ואפילו נערים צעירים נשאלו בדברי תורה בכל מקום וידעו להשיב, וכמובא בזה"ק (שלה דף קעא ע"א) ובכמה מקומות, ורשב"י עצמו העיד על דורו כידוע, שכמו דור זה לא יהא עד ביאת המשיח, וכעדותו של חבירו התנא רבי מאיר עליו: **מי יכול לעמוד בשבחו ומעלתו** (זהר חדרש רות דף קד ע"ב).

ונחתום בדברי הגה"ק **מבארדיטשוב** זי"ע **בקדושת לוי** (היי שרה ד"ה ובה): **בימי רבי שמעון בן יוחאי אפילו תינוקות ידעו בחכמה עליונה**, כי רבי שמעון בר יוחאי היה עובד ה' בחכמה והשכל עד שהשפיע מדתו בכל העולם שאפילו תינוקות ידעו בחכמה עליונה, ויה"ר שימליץ טוב בעדינו לגאולה וישועה שלימה בקרוב, אמן.

ל"ג בעומר תשפ"א מכוון **"מתוק מדבש"**

ראוי להסתכל על הבריאה כדי לברך להשי"ת על נפלאותיו

אמר רבי שמעון, אֶלְעֶזֶר מֵאֵי אֱלֹהִים, אֵי תִימָא פּוֹכְבֵיָא וּמְזֻלֵי,
הָא אֲתַחְזָאן תְּמִן תְּדִיר, [וכו'] אֶלָּא רְזָא דָּא לָא אֲתַגְלִיא,
בְּר יוֹמָא חַד דְּהוּינָא עַל פִּיָּה יִמָּא, וְאַתָּא אֱלִיהוּ וְאָמַר לִי, רַבִּי,
יְדַעַת מַה הוּא מִי בְּרָא אֱלֹהִים, אֲמִינָא לִיָּה אֱלִין שְׁמִיָּא וְחִילְהוֹן
עוֹבְדָא דְקַדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא, דְּאִית לִיָּה לְבַר נֶשׁ לְאַסְתַּפְלָא בְּהוּ

מתוק מדבש

מאמר "ראוי להסתכל על הבריאה כדי לברך להשי"ת על נפלאותיו"
בו ביאר רשב"י את כונת הכתוב שארו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה.

(מקור המאמר נלקח מהסדר דף א ע"ג-ג ע"א, ונציטונו כך א עמ' יג-יד)

אמר ושאל רבי שמעון מבנו אלעזר, אלא סוד פסוק זה לא נתגלה לי, כי
מאי אלה מה כונת הכתוב (ישעיה מ
טו) "שאו מרום עיניכם וראו מי ברא
אלה", מלת אלה על מי נאמרה, אי
תימא פוכביא ומזלי אם תאמר שהם
הכוכבים והמזלות שהם נגלים ונראים,
ולכן שייך לומר עליהם מלת "אלה",
הא אתחזאן תמן תדיר הרי הם
נראים בשמים תמיד, ומה הוסיף הנביא
באמרו שאו מרום עיניכם, כאלו הוא
אומר הביטו מה שלא נראה מעולם
[וכו'], אלא רזא דא לא אתגליא
בר יומא חד דהוינא על פיָה ימָּא

אלא סוד פסוק זה לא נתגלה לי, כי
אם ביום אחד כשהייתי על חוף הים,
ואתא אליהו ואמר לי, רבי, ידעת
מה הוא מי ברא אלה ובא אליהו
ושאל אותי מה כונת הפסוק של מי
ברא אלה, אמינא ליה אלין שמיא
וחילהון עובדא דקדשא בריה הוא
אמרתי לו שכונת הפסוק באמרו שאו
מרום עיניכם וראו מי ברא אלה, היתה
על השמים וצבאם הגשמיים שהם
מעשה הקב"ה, דאית ליה לבר נש
לאסתפלא בהו ולברכא ליה שראוי
לו לאדם להסתכל בהם כדי לברך

ולברכא ליה, דכתיב (טס ט ד) פי אראה שמיה מעשה (דף ב ע"א) אצבעותיה וגומר, יהו"ה אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ.

על מצות היראה קיים העולם

פתח רבי שמעון בפקודי אורייתא ואמר, פקודי אורייתא דיהב קדשא בריה הוא לישראל, פלהו באורייתא בארץ כלל פתיבי. בראשית ברא אלהים, הדיא היא פקודא קדמאה דכלא, ואקרי פקודא דא יראת יהו"ה דאקרי ראשית, דכתיב (מסלס ק"א

מתוק מדבש

להקב"ה על נפלאותיו, דכתיב כמו כוננתה, ועל ידי זה משבח האדם ואומר שכתוב פי אראה שמיה מעשה (דף יהו"ה אדונינו מה אדיר שמך ב ע"א) אצבעותיה ירה וכוכבים אשר בכל הארץ.

מאמר "על מצות היראה קיים העולם" בו ביאר רשב"י שמצות היראה קודמת לכל המצות והיא השער לה' לעלות למדרגות הקדושה

(מקור המאמר נסקדמת הזהר דף יא ע"ג, ונצאוריו כרך א עמ' קמז)

פתח רבי שמעון לדרוש בפקודי אורייתא בענין מצות התורה ואמר, פקודי אורייתא דיהב קדשא בריה הוא לישראל, פלהו באורייתא בארץ כלל פתיבי כולם נכתבו בתורה בדרך כלל, ור"ל שהרבה מצות רמוזות בפסוקי מעשה בראשית בדרך כלל כדמפרש ואזיל, ואחר כך נפרטות כל אחת ואחת בתורה במקומה, ואמר רבי שמעון כי הפסוק בראשית ברא אלהים, הדיא היא פקודא קדמאה דכלא זו היא מצוה הראשונה שהיא קודמת לכל המצות, ואקרי פקודא דא יראת יהו"ה ומצוה זו נקראת יראת יהו"ה, ולפי שהיא המצוה הראשונה לכן היא נרמזת במלת בראשית, ולפי הסוד יראת יהו"ה היא

י ראשית חכמה יראת יהו"ה, (משלל א ב) יראת יהו"ה ראשית דעת, בגין דמלה דא ראשית אקרי, ודא איהי תרעא לאעלא גו מהימנותא, ועל פקודא דא אתקיים כל עלמא.

שלשה אופנים במצות היראה

יראה אתפרש לתלת סטריין, תריין מנייהו לית בהו עיקרא פדקא

מתוק מדבש

המלכות דאקרי ראשית שהיא נקראת ראשית לפי שהיא ראשית הספירות ממטה למעלה, דקתיב כמו שכתוב ראשית חכמה יראת יהו"ה כי היא השער לכל הספירות העליונות ובפרט אל החכמה, וכן מה שכתוב יראת יהו"ה ראשית דעת המלכות הנקראת יראת הוי"ה היא הראשית והשער לעלות אל הדעת, בגין דמלה דא ראשית אקרי לפי שדבר זה שהיא המלכות נקראת ראשית שהיא נקראת ראשית לפי שהיא ראשית הספירות ממטה למעלה, דקתיב כמו שכתוב ראשית חכמה יראת יהו"ה כי היא השער לכל הספירות העליונות ובפרט אל החכמה, וכן מה שכתוב יראת יהו"ה ראשית דעת המלכות הנקראת יראת הוי"ה היא הראשית והשער לעלות אל הדעת, בגין דמלה דא ראשית אקרי לפי שדבר זה

מאמר "שלשה אופנים במצות היראה" בו פירש הרשב"י את אופני היראה שחילקם לג', ב' מהם הם יראת העונש בעולם הזה ובעולם הבא, והג' שהיא היראה העקרית והרצויה שירא באמת מפני גדולת הש"ת להיותו מושל ושליט על כל, והעיקר והשורש של כל העולמות

(מקור המאמר נסקדמת הוה דף יא ע"ג, ונצלוטו כנך א עמ' קמה-קמו)

יראה אתפרש לתלת סטריין היראה יאות שתי יראות מהם אין בהם עיקר מתחלקת לשלשה אופנים, תריין כראוי, ונקראות יראה שלא לשמה, אבל מנייהו לית בהו עיקרא פדקא יכול לבוא על ידם אל לשמה, וחד

יאות, וחד עיקרא דיראָה, אית בר נש דדחיל מקדשא בריף הוא בגין דייחון בנוי ולא ימותון, או דחיל מעונשא דגופיה או דממוניה, ועל דא דחיל ליה תדיר, אשתכח יראָה דאיהו דחיל לקדשא בריף הוא לא שוי לעקרא, אית בר נש דדחיל מן קדשא בריף הוא בגין דדחיל מעונשא דההוא עלמא ועונשא דגיהנם, תרין אלין לאו עיקרא דיראָה אנון ושרשא דיליה, יראָה דאיהו עקרא, למדחל בר נש למאריה בגין דאיהו רב ושלטי עקרא

מתוק מדבש

עלמא ועונשא דגיהנם יש אדם שירא מהקב"ה שלא לעבור על מצותיו, לפי שירא מעונשי עולם העליון ועונשי הגיהנם, תרין אלין לאו עיקרא דיראָה אנון ושרשא דיליה שתי יראות האלו אינם עיקר היראה ושורשה, אלא יראָה דאיהו עקרא למדחל בר נש למאריה יראה שהיא עיקרית, שעליה עיקר המכוון בפסוק ראשית חכמה יראת יהו"ה, היא שיירא האדם מהקב"ה בגין דאיהו רב ושלטי עקרא ושרשא דכל עלמין לפי שהוא גדול ומושל והוא העיקר והשורש של כל העולמות, ור"ל זוהי עיקר היראה שיירא מהקב"ה מפאת גדולתו שהוא לבדו שולט בכל צבא מרום. (ולפי הסוד בגין דאיהו רב פירוש שהוא מרום על כל מצד החסד, ושלטי בתחתונים מצד הגבורה, לכן מן הראוי שלא יחטא

עיקרא דיראָה ואחת היא עיקר היראה, וזו היא תכלית יראת יהו"ה, והנה תחלה מפרש ב' מיני יראות שאינם עקריים, ואמר אית בר נש דדחיל מקדשא בריף הוא בגין דייחון בנוי ולא ימותון יש אדם שירא מהקב"ה בשביל שיחיו בנוי ולא ימותו, או דחיל מעונשא דגופיה או דממוניה או שמתירא שלא יענש בגופו או בממונו, הרי שכל יראתו היא שלא יגיע לו איזה צער ונזק בעולם הזה, ועל דא דחיל ליה תדיר ובשביל זה הוא ירא תמיד מלפני הקב"ה, אשתכח יראָה דאיהו דחיל לקדשא בריף הוא לא שוי לעקרא נמצא שהיראה שירא מהקב"ה אין עיקרה יראת יהו"ה, אלא ירא שלא יבא עליו איזה עונש. ואופן הב' אית בר נש דדחיל מן קדשא בריף הוא בגין דדחיל מעונשא דההוא

אִימָא יַנְדְעוֹן חַיִּיבִין הִיף יַפְלָחוֹן לְמֵאֲרִיהוֹן, אִי לֹא אִימָא יַאֲבִדוֹן חֲבֵרֵיָא מְלָה דָא, בְּאַתֵּר דִּירָאָה קְדִישָׁא שְׂרִי, מְלַרְע אִית יִרְאָה רְעָה, דְלָקִי וּמְחִי וּמְקַטְרַג, וְאִיהִי רְצוּעָה לְאַלְקָאָה חַיִּיבֵיָא, וּמֵאֵן דְדַחִיל בְּגִין עוֹנָשׁ דְּמַלְקִיּוּתָא וְקַטְרוּגָא כְּמָה דְאַתְמַר, לֹא שְׂרִיא עָלֵיהּ הֵהִיא יִרְאֵת יְהוּ"ה דְאִיקְרִי (משלי יט כג) יִרְאֵת יְהוּ"ה לְחַיִּים, אֶלָּא מֵאֵן שְׂרִיא עָלֵיהּ, הֵהִיא יִרְאָה רְעָה, וְאַשְׁתַּכַּח

מתוק מדבש

אִימָא יַנְדְעוֹן חַיִּיבִין הִיף יַפְלָחוֹן לְמֵאֲרִיהוֹן אִם אֹמֵר יַדְעוּ הַרְשָׁעִים אִיךְ רֵאוּ לִידַע לַאֲדוֹנֵיהֶם, וְר"ל כְּשִׁידְעוּ הַרְשָׁעִים כִּי שְׂתִי יִרְאוּת הַקְּדוּמוֹת נִקְרְאוּת יִרְאָה רְעָה מִצַּד הַקְּלִיפָה, וְהַעִיקֵר הוּא יִרְאֵת הַרוממוֹת, וִירְצוּ לַעֲלוֹת לְזוּ הַמְּדַרְגָּה אֲשֶׁר לֹא תַעֲלֶה בִידֶם, וְנִמְצָאִי מִכְשִׁילִם שִׁמְנַעוּ מִלְּעֲבוֹד לְהַקְבִּי"ה גַם בִּירְאֵת הָעוֹנֵשׁ, וַיֹּאמְרוּ כַעֲיֵן שְׂאֵמֵר אַחַר (מְגִילָה טו ע"ו) כְּשִׁשְׁמַע שְׂאִין לוֹ חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא, שֶׁלִּפְחוֹת יִהְיֶה מִהָעוֹלָם הַזֶּה, אֲבָל דֶּרֶךְ הַיִּשָּׁר הוּא תַחֲלִילָה לְעֲבוֹד לְהַקְבִּי"ה בִּירְאֵת הָעוֹנֵשׁ, עַד שִׁזְכָּה לְעֲלוֹת לִירְאֵת הַרוממוֹת, אִי לֹא אִימָא יַאֲבִדוֹן חֲבֵרֵיָא מְלָה דָא וְאִם לֹא אֹמֵר יֵאבְדוּ חֲבֵרֵיָא מִלְּדַעַת סוּד זֶה, וְהוּא בְּאַתֵּר דִּירָאָה קְדִישָׁא שְׂרִי בְּמִקוּם שְׁשׁוּרָה יִרְאָה הַקְּדוּשָׁה, דַּהֲיִינוּ בְּמִקוּם מִלְּכוּתָא קְדִישָׁא בְּסוּף הָאֲצִילוֹת, מְלַרְע אִית יִרְאָה רְעָה תַּחְתִּיָּה לְמַטָּה

יש יראה רעה, שהם הקליפות המיסרות את האדם בעולם הזה, דְלָקִי וּמְחִי וּמְקַטְרַג שְׂמֵלֶקָה וּמְכַח וּמְקַטְרַג, וְר"ל שֶׁמְקַטְרַג לְפָנֵי הַקְבִּי"ה וְנוֹטֵלֵת רְשׁוּת לִיִּסֵּר וְלֵהַכּוֹת, וְאִיהִי רְצוּעָה לְאַלְקָאָה חַיִּיבֵיָא וְהִיא הַרְצוּעָה לְהַלְקוֹת אֵת הַרְשָׁעִים, וּמֵאֵן דְדַחִיל בְּגִין עוֹנָשׁ דְּמַלְקִיּוּתָא וְקַטְרוּגָא כְּמָה דְאַתְמַר וּמִי שִׂירָא בְּשִׁבִיל עוֹנֵשׁ שֶׁל הַמְּלָקוֹת וְקַטְרוּג הַסְטֵרָא אַחֲרָא כְּמוֹ שְׂאֵמֵרנוּ, וַאֲיִנוּ מִשְׁתַּדֵּל לְעֲלוֹת לִירְאֵת הַרוממוֹת, אִז לֹא שְׂרִיא עָלֵיהּ הֵהִיא יִרְאֵת יְהוּ"ה דְאִיקְרִי יִרְאֵת יְהוּ"ה לְחַיִּים אִז אִינָה שׁוּרָה עֲלֵיו הַשְׁכִּינָה הַנִּקְרְאֵת יִרְאֵת יְהוּ"ה הַמְּבִיאָה לְחַיִּים, אֶלָּא מֵאֵן שְׂרִיא עָלֵיהּ, הֵהִיא יִרְאָה רְעָה אֵלָּא מִי שׁוּרָה עֲלֵיו, הַנּוֹקְבָא דְקְלִיפָה הַנִּקְרְאֵת יִרְאָה רְעָה, וְאַשְׁתַּכַּח דְשְׂרִיא עָלֵיהּ הֵהִיא רְצוּעָה יִרְאָה רְעָה, וְלֹא יִרְאֵת

דְּשִׁרְיָא עֲלֵיהּ הֵהִיא רְצוּעָה יִרְאָה רְעָה וְלֹא יִרְאֵת יְהו"ה. וּבְגִין
 כְּפֵךְ אֲתֵר דְּאֶקְרִי יִרְאֵת יְהו"ה, רֵאשִׁית דְּעֵת אֶקְרִי, וְעַל דָּא
 אֲתַכְּלִיל הֵכָא פְקוּדָא דָּא, וְדָא עֶקְרָא וִיסוּדָא לְכֹל שְׁאָר פְּקוּדֵין
 דְּאוּרִייתָא, מֵאֵן דְּנָטִיר יִרְאָה נָטִיר כּוּלָּא, לֹא נָטִיר יִרְאָה לֹא
 נָטִיר פְּקוּדֵי אוּרִייתָא, דְּהָא דָּא תְרַעָא דְכֹלָּא, וּבְגִין כְּפֵךְ כְּתִיב
 בְּרֵאשִׁית דְּאֵיהִי יִרְאָה, כְּרָא אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ,
 דְּמֵאֵן דְּעֵבֵר עַל דָּא עֵבֵר עַל פְּקוּדֵי דְּאוּרִייתָא.

 מתוק מדבש

אם הוא ירא מחמת העונש, אז בכל
 עת שיוכל לפטור את עצמו, ימנע
 מלעשות מצות ה', מֵאֵן דְּנָטִיר יִרְאָה
 נָטִיר כּוּלָּא מי ששומר את היראה
 שומר את הכל, כי היא המביאה את
 האדם לשמור את כל המצות, לֹא נָטִיר
 יִרְאָה לֹא נָטִיר פְּקוּדֵי אוּרִייתָא
 ואם אינו שומר את היראה, אינו שומר
 את מצות התורה, ואז כל מעשיו הם
 שלא לשמה, ועל מנת לקבל פרס, דְּהָא
 דָּא תְרַעָא דְכֹלָּא כי היראה היא שער
 ליכנס לכל מצות התורה (שנת 6),
 וּבְגִין כְּפֵךְ כְּתִיב ובשביל זה כתוב
 בְּרֵאשִׁית, דְּאֵיהִי יִרְאָה שהיא יראה,
 להודיעך כי בשבילה כְּרָא אֱלֹהִים
 אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ, דְּמֵאֵן
 דְּעֵבֵר עַל דָּא כי מי שעובר על יראת
 ה', עֵבֵר עַל פְּקוּדֵי דְּאוּרִייתָא הוא
 עובר על מצות התורה, שבלתי היראה
 יעבור על כמה מצות התורה.

יהו"ה נמצא ששורה עליו אותה רצועה
 שהיא יראה רעה והיינו הנוקבא דקליפה,
 ולא יראת ה' שהיא השכינה, וּבְגִין
 כְּפֵךְ אֲתֵר דְּאֶקְרִי יִרְאֵת יְהו"ה
 ובשביל זה מקום שנקרא יראת ה'
 שהיא השכינה, רֵאשִׁית דְּעֵת אֶקְרִי
 נקראת ראשית דעת, כמ"ש (משלי 6 ז)
 יראת יהו"ה ראשית דעת, כי היא
 הראשית ליכנס האדם לכל מדרגות
 הקדושה, כי כשעדיין אין לאדם יראת
 ה' שולטות עליו הקליפות רח"ל, וְעַל
 דָּא לפי שזו היא היראה המעולה, לכן
 אֲתַכְּלִיל הֵכָא פְּקוּדָא דָּא נכללה
 כאן מצוה זו של היראה בתחלת התורה
 במלת בראשית, וְדָא עֶקְרָא וִיסוּדָא
 לְכֹל שְׁאָר פְּקוּדֵין דְּאוּרִייתָא וְזו
 היראה האמיתית היא עיקר ויסוד לכל
 שאר מצות התורה, שאם הוא ירא את
 ה' בגין דאיהו רב ושליט וכו', מתוך
 כך יבא לקיים את כל המצות, אבל

עונשי העובר על מצות היראה

וְעוֹנֵשׂא דְמֵאן דְּעֵבֵר עַל דָּא, הָאִי רְצוּעָה רְעָה אֱלֹקֵי לִיה, וְהֵינּוּ וְהָאֲרִיז הֵיטָה תְּהוּ וְבִהוּ וְחֻשְׁףָּ עַל פְּנֵי תְּהוּם וְרוּחַ אֱלֹהִים, הָא אֲלִין אַרְבַּע עוֹנֵשִׁין לְאַעְנֵשׂא בְּהוּן חֵיִבְיָא. תְּהוּ דָּא חֲנֻק, דְּכְתִיב (ישעיה לז יא) קוּ תְּהוּ, (זכריה ג ט) חֲבַל מְדָה. בְּהוּ דָּא סְקִילָה, אַבְנִין דְּמְשׁוּקְעִין גּוּ תְּהוּמָא רְבָא, לְעוֹנֵשׂא דְּחֵיִבְיָא. וְחֻשְׁףָּ דָּא שְׂרִיפָה, דְּכְתִיב (דברים טו ט) וַיְהִי כְּשִׁמְעֶכֶם אֶת

מתוק מדבש

מאמר "עונשי העובר על מצות היראה" בו מבאר ר"ש שהעונש למי שעובר על מצות היראה הוא שהקליפות שולטות עליו ומייסרות אותו, והולך ומפרט את כח שליטתם להעניש במיתות הכתובות בתורה, ומסיים שעל ידי היראה הראויה הכוללת כל המצוות ינצל האדם מהעונות והעונשים הללו.

(מקור המאמר בהקדמת הסדר דף יא ע"ב, ונציאורינו כנך א עמ' קמז-קמח)

וְעוֹנֵשׂא דְמֵאן דְּעֵבֵר עַל דָּא וְהַעוֹנֵשׂ שֶׁל מִי שֶׁעוֹבֵר עַל מִצְוֹת הִירָאָה, הָאִי רְצוּעָה רְעָה אֱלֹקֵי לִיה זֶה הַרְצוּעָה הַרְעָה מִלְקָה אוֹתוֹ, דֵּהֵינּוּ הַקְלִיפּוֹת שׁוֹלְטוֹת עֲלָיו וּמֵיִסְרוֹת אוֹתוֹ, וְהוֹלֵךְ וּמִפְרֵט וְהֵינּוּ וְהָאֲרִיז וְהָאֲרִיז שְׁכֵתוֹב וְהָאֲרִיז הֵיטָה, תְּהוּ, וְבִהוּ, וְחֻשְׁףָּ, עַל פְּנֵי תְּהוּם, וְרוּחַ אֱלֹהִים, הָא אֲלִין אַרְבַּע עוֹנֵשִׁין לְאַעְנֵשׂא בְּהוּן חֵיִבְיָא הֵרִי אֵלּוּ ד' עוֹנֵשִׁים לְהַעֲנִישׁ בְּהֵם אֵת הַרְשָׁעִים, כִּי הֵם ד' קְלִיפּוֹת הַמַּעֲנִישׁוֹת אֵת הַרְשָׁעִים הַחֵיִבִּים ד' מִיתוֹת בֵּית דִּין, וּמִפְרֵשׁ תְּהוּ, דָּא חֲנֻק תְּהוּ הִיא עוֹנֵשׁ שֶׁל חֲנֻק, דְּכְתִיב קוּ תְּהוּ הִיא חֲבַל לְחֲנוּק לְהַמְחִיבִים חֲנֻק. בְּהוּ דָּא סְקִילָה בְּהוּ הִיא עוֹנֵשׁ שֶׁל סְקִילָה, כִּי בְּהוּ הֵינּוּ אַבְנִין דְּמְשׁוּקְעִין גּוּ תְּהוּמָא רְבָא הִיא אַבְנִים הַמְשׁוּקְעִים בְּתֵהוּם רְבָה, לְעוֹנֵשׂא דְּחֵיִבְיָא לְהַעֲנִישׁ אֵת הַרְשָׁעִים, כִּי אֵלּוּ הַאֲבָנִים הֵם אַבְנֵי נֶגֶף הַמוֹכְנוֹת לְסְקוּל אֵת הַרְשָׁעִים הַמְחִיבִים סְקִילָה. וְחֻשְׁףָּ דָּא שְׂרִיפָה חֻשְׁףָּ הִיא עוֹנֵשׁ שֶׁל שְׂרִיפָה, דְּכְתִיב בְּעֶשְׂרֵת הַדְּבָרוֹת, וַיְהִי כְּשִׁמְעֶכֶם אֶת הַקּוֹל מִתּוֹךְ הַחֻשְׁףָּ,

הקול מתוך החשף, (סס ד יא) וְהָהָר בּוֹעַר בְּאֵשׁ עַד לֵב הַשָּׁמַיִם חֲשָׁף וְגוֹמֵר, וְדָא אָשָׁא תְּקִיפָא דְעַל רִישֵׁיהוֹן דְּחִיבִיא שְׂרִי לְאוּקְדָא לֹון, וְרוּחַ דָּא הָרַג בְּסִיפֵי, רוּחַ סְעָרָה, חֲרָבָא מְשֻׁנָּא הִיא מְלֵהטָא בֵּיה, כְּמָה דְּאֵת אָמֵר (בראשית ג כד) וְאֵת לְהֵט הַחֲרֵב הַמִּתְהַפֶּכֶת, וְאֶקְרִי רוּחַ, הֵאֵי עוֹנָשָׁא לְמֵאן דְּיַעֲבֹר עַל פְּקוּדֵי אוּרִייתָא, וּכְתִיב לְבַתֵּר יִרְאֶה רְאִשִׁית דְּאִיהִי פְּלִלָא דְכָלָא, מִכָּאן וּלְהֵלָאָה שְׂאָר פְּקוּדֵין דְּאוּרִייתָא.

מתוק מדבש

ועוד כתוב בענין זה וְהָהָר בּוֹעַר בְּאֵשׁ עַד לֵב הַשָּׁמַיִם חֲשָׁף וְגוֹמֵר הרי שאצל חשך כתוב אש, וְדָא אָשָׁא תְּקִיפָא דְעַל רִישֵׁיהוֹן דְּחִיבִיא שְׂרִי לְאוּקְדָא לֹון וזו היא אש החזקה של הגיהנם השורה על ראש הרשעים לשורפם בה. וְרוּחַ דָּא הָרַג בְּסִיפֵי רוּחַ הֵאֵי עוֹנָשׁ שֶׁל הָרַג בְּסִיפֵי, כִּי אַחַר שֶׁהָרַג הַמַּחֲוִיב הָרַג בְּסִיפֵי, בֵּא רוּחַ וּמְמִיתוּ כְּדַמְפְּרֵשׁ וְאוּלַּם, וְזֶהוּ רוּחַ סְעָרָה שֶׁהוּא מְלֵאךְ הַמּוֹת, חֲרָבָא מְשֻׁנָּא כְּשֶׁחֹתֵךְ בַּחֲרֵב שְׁנוּנָה, אִזּוּ הִיא מְלֵהטָא בֵּיה הַרוּחַ מְלֵהט בַּהֲכָאָה זֹו וּמְמִיתוּ, כְּמָה דְּאֵת אָמֵר כְּמוֹ שֶׁנֶּאמַר, וְאֵת לְהֵט הַחֲרֵב הַמִּתְהַפֶּכֶת, וְאֶקְרִי רוּחַ וְזֶה הֵלֵט נִקְרָא רוּחַ הַמְּמִית כְּמוֹ בַּחֲרֵב,

הֵאֵי עוֹנָשָׁא זֶה הַעוֹנֵשׁ שֶׁל אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין, הֵינּוּ לְמֵאן דְּיַעֲבֹר עַל פְּקוּדֵי אוּרִייתָא לְמִי שֶׁעוֹבֵר עַל מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂינָה שְׁבַתוֹרָה שְׁמַחֲוִיבִים עֲלֵיהֶם מִיתַת בֵּית דִּין, וּכְתִיב לְבַתֵּר יִרְאֶה רְאִשִׁית וְכַתוּב אַחַר יִרְאֶה רְאִשִׁית, דְּאִיהִי פְּלִלָא דְכָלָא שֶׁהִיא כֹּלֵל הַכֹּל, וְר"ל לְכַךְ כְּתוּב הַפְּסוּק שֶׁל וְהָאֵרֶץ הִיתָה תְּהוֹ וּבִהוּ וְגו', שְׁבוּ רְמוּזוֹת אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין, אַחַר מֵלַת "בְּרִאשִׁית" שְׁבַה נִרְמֶזֶת מִצְוֹת יִרְאֶה, לְהוֹרֹת שֶׁרַק עַל יְדֵי הִירְאָה הָאֵמִיתִית הַכּוֹלֵלֶת כֹּל הַמִּצְוֹת, יִנְצֵל מֵעוֹנוֹת שְׁחִיבִים עֲלֵיהֶם מִיתוֹת בֵּית דִּין, מִכָּאן וּלְהֵלָאָה שְׂאָר פְּקוּדֵין דְּאוּרִייתָא מִכָּאן וְהֵלָאָה נִפְרֵשׁ שְׂאָר מִצְוֹת הַתּוֹרָה.

מצות היראה האמיתית קשורה במצות האהבה

פְּקוּדָא תְּנִינָא דָּא אִיהִי פְּקוּדָא דְּפְקוּדָא דִּירְאָה אֲתֵּאֲחַדַּת פְּהַ, וְלֹא נִפְקָא מִינָהּ לְעֵלְמִין, וְאִיהִי אֶהְבֵּיהּ, לְמַרְחָם בְּרַ נֶשׁ לְמֵאֲרִיָּה רְחִימוּ שְׁלִים, וּמֵאֲן אִיהוּ רְחִימוּ שְׁלִים, דָּא אֶהְבֵּהּ רַבְּהַ, דְּכְתִיב (ב' פ' ס"ז) הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי וְהִיָּה תָּמִים, שְׁלִים בְּרְחִימוּתָא,

מתוק מדבש

מאמר "מצות היראה האמיתית קשורה במצות האהבה" בו מבואר ענין עיקר מצות היראה שנמשכת ממצות אהבת השו"ת כי מאחר שאוהב את הקב"ה הוא מתיירא שלא יכעיסו ולא יתרחק ממנו ח"ו

(מקור המאמר שהקדמנו הוסיף דף י"א ע"ב, ונצטטנו כדף א' עמ' קמט)

פְּקוּדָא תְּנִינָא מצוה השניה הנרמזת בפסוקי מעשה בראשית, דָּא אִיהִי פְּקוּדָא דְּפְקוּדָא דִּירְאָה אֲתֵּאֲחַדַּת פְּהַ זו היא מצוה שמצות היראה כלולה ואחווה בה, והיינו מצות האהבה, כי מאחר שאוהב את הקב"ה הוא מתיירא שלא יכעיסו, וְלֹא נִפְקָא מִינָהּ לְעֵלְמִין ואינה יוצאת ונפרדת ממנה לעולם, ולכן שתיים נרמזות ביום ראשון של מעשה בראשית לפי שהם כלולות זו בזו כדלהלן, ולפי הסוד מדת אהבה היא בתפארת, ויראה היא במלכות, והם אחוזים וקשורים זה עם זה לעולם, ועתה מפרש וְאִיהִי אֶהְבֵּהּ שהיא מצות אהבה, כמ"ש (דניס ו' ה) ואהבת את יהו"ה אלהיך, והיינו לְמַרְחָם בְּרַ נֶשׁ לְמֵאֲרִיָּה רְחִימוּ שְׁלִים שיאהב האדם את קונו אהבה שלימה, דהיינו בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך, ושואל וּמֵאֲן אִיהוּ רְחִימוּ שְׁלִים באיזו ספירה נרמזת אהבה השלימה, ואומר דָּא אֶהְבֵּהּ רַבְּהַ זו היא אהבה רבה שהיא בחסד דו"א, כמ"ש (ימיה לא ג) ואהבת עולם אהבתך על כן משכתך חסד, הרי אהבה וחסד הם במקום אחד, וראיה לזה דְּכְתִיב שאמר הקב"ה לאברהם הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי וְהִיָּה תָּמִים שפירושו שְׁלִים בְּרְחִימוּתָא שתהיה שלם במדת אהבה, ור"ל אברהם שהיה מושרש בחסד, היה צריך להיות שלם במדת אהבה, וְדָא הוּא דְּכְתִיב וזהו שכתוב במעשה בראשית וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר

הָכָא, נִשְׁאַל קָמִיָּה, אֲתָא רַבִּי אַבְהוּ תַמָּן, אָמְרוּ לִיה, אִי לָא נִשְׁמַע מִלָּה דָּא, הָא אֶפְתַּחֲנָא פּוּמְהוּן דְּמִינְאֵי בְּפִסּוּקָא דָּא, אָמְרוּ לִיה, לִימָא לָן מַר (דף כא ע"א) עֵיקְרָא דְּפִסּוּקָא דָּא, אָמַר לְהוּ מָאִי הוּא, אָמְרוּ לִיה הָאִי, נַעֲשֵׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוּתְנוּ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, פְּתִיב (שע"ט מ"ז י"ח) הַחֲרָשִׁים שְׁמַעוּ וְהַעֲוִרִים הַבֵּיטוּ לְרֵאוֹת, וְכִי לְעוֹרִים וְלַחֲרָשִׁים אָמְרָה תּוֹרָה הָאִי, אֲלָא עוֹרִים, שְׁהֵם עוֹרִים בַּתּוֹרָה, שְׁדַרְדְּרָה הִיָּשֵׁר לְפָנֵיהֶם, וְהוֹלְכִין אַרְחוֹת עֵקֶלְקֵלוֹת כְּעוֹרִים, וְלֹא יִדְעוּן עֵיקְרָא דְּמִלְתָּא, הָאִי פִּסּוּקָא אַתְגְּזֵר בְּמַתְנֵיתָא דִּילָן.

מתוק מדבש

ישראל החרשים משמוע דבר ה', והעורים מלראות מצותיו, שמעו מעתה והביטו לראות, הואיל וטובה גדולה מוכנת לכם. (מלכות)

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, פְּתִיב הַחֲרָשִׁים שְׁמַעוּ וְהַעֲוִרִים הַבֵּיטוּ לְרֵאוֹת, וְכִי לְעוֹרִים וְלַחֲרָשִׁים כַּפְּשׁוּטוּ אָמְרָה תּוֹרָה הָאִי אַמְרָה תּוֹרָה זֶה שִׁישְׁמַעוּ וִירְאוּ, הֲלֹא הַחֲרָשִׁים אֵינּוּ שׁוֹמְעִים וְהַעוֹרִים אֵינּוּ רׁוֹאֵהִים, וּמִשִּׁיב אֲלָא עוֹרִים הֵינּוּ שְׁהֵם עוֹרִים בַּתּוֹרָה דְּהֵינּוּ בַּחֲבֵנֵת פִּסּוּקָא זֶה, שְׁדַרְדְּרָה הִיָּשֵׁר לְפָנֵיהֶם לְהַבִּין אֲמִיתַת הַפִּירוּשׁ, אֲבָל אֵינֶם רוֹצִים בּוֹה, וְהוֹלְכִין אַרְחוֹת עֵקֶלְקֵלוֹת כְּעוֹרִים שֶׁמִּפְּרָשִׁים כּוֹ פִּירוּשִׁים מַעֲוֹקְמִים, וְלֹא יִדְעוּן עֵיקְרָא דְּמִלְתָּא וְאֵינֶם יוֹדְעִים עֵיקֶר פִּירוּשׁ

קמיה הרי אחד מבעלי המשנה הוא כאן נשאל אותו, אֲתָא רַבִּי אַבְהוּ תַמָּן בָּא גַם רַבִּי אַבְהוּ לְשֵׁם, אָמְרוּ לִיה לְרַבִּי שְׁמַעוֹן, אִי לָא נִשְׁמַע מִלָּה דָּא אִם לָא נִשְׁמַע תִּירוּץ עַל דְּבַר זֶה, הָא אֶפְתַּחֲנָא פּוּמְהוּן דְּמִינְאֵי בְּפִסּוּקָא דָּא הִנֵּה בּוֹה אֲנּוּ נּוֹתְנִים פִּתְחוּן פַּה אַל הַמִּינִים בְּפִסּוּקָא זֶה, אָמְרוּ לִיה לְרַבִּי שְׁמַעוֹן, לִימָא לָן מַר (דף כא ע"א) עֵיקְרָא דְּפִסּוּקָא דָּא יֹאמַר לָנוּ מוֹרְנוּ אַתְּ עֵיקֶר הַפִּירוּשׁ שֶׁל פִּסּוּקָא זֶה, אָמַר לְהוּ שְׁאַל מַהֵם, מָאִי הוּא אִיזִיה פִּסּוּקָא, אָמְרוּ לִיה הָאִי אֲמַרוּ לּוֹ פִּסּוּקָא זֶה, שֶׁל נַעֲשֵׂה אָדָם כְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוּתְנוּ לְמַה כְּתוּב בְּלִשׁוֹן רַבִּים.

פירוש הפסוק המובא להלן, החרשים שמעו והעורים הביטו לראות אהם

וְהָכִי גִזְרָנָא, פִּד בְּרָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלָמָא, הָוּה עֵיקְרָא
 דְּכֻלָּא מִיָּא, וּמִן מִיָּא אֲשֵׁתִיל כָּל עֲלָמָא, וְעַבְד קְדָשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא תְּלִתָּא אוּמָנִין, דִּיעֲבֹדוּן אוּמָנוּתִיה בְּהַאי עֲלָמָא, וְאֵלִין
 אֵינּוּן, שְׁמִיָּא, וְאַרְעָא, וּמִיָּא, וְעַל יְדוּי דְּאֵלִין, אֲתַבְּרִי כָּל מַה
 דִּי בְּעֲלָמָא דִּין.

וְזַמִּין לְאֵלִין תְּלִתָּא, לְכָל חַד מְנַהוּן, לְאַפְקָא בְּרִייתָא דְצָרִיךְ
 לְעֲלָמָא, זְמִין לְמִיָּא, אָמַר לִיה אֲתָּ אֲפִיק לְאַרְעָא דְתַחוּתָךְ,
 וְאֲתָּ זִיל אֲתַכְנִישׁ לְאַתְר חַד, וּמִיָּא עַבְד כְּךָ, הָדָא הוּא דְכַתִּיב
 יִקְוּוּ הַמַּיִם.

 מתוק מדבש

מה די בְּעֲלָמָא דִּין ועל ידי אלו
 האומנים נברא כל מה שיש בעולם הזה.
 ומפרש ואמר וְזַמִּין לְאֵלִין תְּלִתָּא
 והזמין הקב"ה את אלו
 השלשה, לְכָל חַד מְנַהוּן לכל אחד
 מהם במיוחד, לְאַפְקָא בְּרִייתָא דְצָרִיךְ
 לְעֲלָמָא כדי להוציא בריות הצריכות
 לעולם, דהיינו זְמִין לְמִיָּא הזמין את
 המים ביום שלישי של מעשה בראשית,
 אָמַר לִיה אמר לו הקב"ה, אֲתָּ אֲפִיק
 לְאַרְעָא דְתַחוּתָךְ אתה תוציא את
 הארץ שמתחתך, וְאֲתָּ זִיל אֲתַכְנִישׁ
 לְאַתְר חַד ואתה תלך ותאסף ותקוה
 למקום אחד, וּמִיָּא עַבְד כְּךָ והמים
 עשה כך, הָדָא הוּא דְכַתִּיב זהו
 שכתוב יִקְוּוּ הַמַּיִם.

הפסוק, כי הנה האי פְּסוּקָא אֲתַגְזֹר
 בְּמַתְנִיתָא דִּילָן פירוש הפסוק של
 נעשה אדם נפסק ונתפרש במשנה שלנו.
 וְהָכִי גִזְרָנָא וכך פסקנו, שזה הוא
 פירושו, פִּד בְּרָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא עֲלָמָא כשברא הקב"ה את העולם,
 הָוּה עֵיקְרָא דְכֻלָּא מִיָּא היה עיקר
 הכל מים, וּמִן מִיָּא אֲשֵׁתִיל כָּל
 עֲלָמָא ומן המים נשתל ונברא כל
 העולם בכללותו, וְעַבְד קְדָשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא תְּלִתָּא אוּמָנִין דִּיעֲבֹדוּן
 אוּמָנוּתִיה בְּהַאי עֲלָמָא ועשה הקב"ה
 שלשה אומנים שיעשו אומנותו בעולם
 הזה בפרטות, וְאֵלִין אֵינּוּן ואלו הם,
 שְׁמִיָּא וְאַרְעָא וּמִיָּא שמים וארץ
 ומים, וְעַל יְדוּי דְּאֵלִין אֲתַבְּרִי כָּל

קָרָא לְאַרְעָא, אָמַר לָהּ, אַתְּ אַפִּיק בְּרִיין מִינְךָ, בְּעִירִין וְחִיּוֹתָן
וְכַדְדָּמִי לֹון, מִיַּד עֲבָדַת כָּף, הָדָא הוּא דְכְּתִיב וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִיִּים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ.

קָרָא לְשָׁמַיִם, אָמַר לֹון, אַתּוֹן אֲבָדִילוּ בֵּין מַיָּא לְמַיָּא, עֲבָדוּ
כָּף, הָדָא הוּא דְכְּתִיב וַיַּעַשׂ אֱלֹהִיִּים אֶת הַרְקִיעַ.

קָרָא לְאַרְעָא, אָמַר לָהּ אַפִּיקִי דְשָׂאִים וְעֹשְׁבִים וַיְבֹולִין וַאֲיִלְגִּי חַקְלָא,
מִיַּד מַה פְּתִיב בְּהַ, וְתוֹצֵא הָאָרֶץ דְשָׂא עֹשֵׁב מְזָרִיעַ זָרַע.

קָרָא כְּמוֹ כֵּן לְשָׁמַיִם, אָמַר לֹון, יְהֵא בְּכוּן נְהוֹרִין וּבּוֹצִינִין לְאַנְהָרָא
עַל אַרְעָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב יְהִי מְאוֹרוֹת בְּרַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם.

מתוק מדבש

ובין המים אשר מעל לרקיע.
וממשיך ואמר כי פעם שניה קָרָא
לְאַרְעָא קרא הקב"ה את
הארץ ביום השלישי, אָמַר לָהּ, אַפִּיקִי
דְשָׂאִים וְעֹשְׁבִים וַיְבֹולִין וַאֲיִלְגִּי
חַקְלָא תּוֹצֵא תּוֹצֵאִי דְשָׂאִים וְעֹשְׁבִים וְתַבּוֹאוֹת
וְעֵצֵי הַשֹּׁדֶה, מִיַּד מַה פְּתִיב בְּהַ,
וְתוֹצֵא הָאָרֶץ דְשָׂא עֹשֵׁב מְזָרִיעַ
זָרַע לַמְּנִיחָהּ.

קָרָא כְּמוֹ כֵּן לְשָׁמַיִם ביום רביעי
בפעם שניה, אָמַר לֹון אמר
להם, יְהֵא בְּכוּן נְהוֹרִין וּבּוֹצִינִין
לְאַנְהָרָא עַל אַרְעָא יהיה בכם אורות
ונרות להאיר על הארץ, הָדָא הוּא
דְכְּתִיב זהו שכתוב יְהִי מְאוֹרוֹת
בְּרַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם להאיר על הארץ.

קָרָא לְאַרְעָא קרא את הארץ ביום
הששי, אָמַר לָהּ הקב"ה, אַתְּ
אַפִּיק בְּרִיין מִינְךָ את תוציאי ממך
בריות, דהיינו בְּעִירִין וְחִיּוֹתָן וְכַדְדָּמִי
לֹון בהמות וחיות וכדומה להם, מִיַּד
עֲבָדַת כָּף מיד עשתה כך, הָדָא הוּא
דְכְּתִיב זהו שכתוב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִיִּים
תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ
בהמה ורמש וחיתו ארץ למינה.

קָרָא לְשָׁמַיִם קרא את השמים ביום
השני, אָמַר לֹון אמר להם, אַתּוֹן
אַבְדִילוּ בֵּין מַיָּא לְמַיָּא אתם תבדילו
בין מים העליונים למים התחתונים,
עֲבָדוּ כָּף עשו כך, הָדָא הוּא דְכְּתִיב
זהו שכתוב וַיַּעַשׂ אֱלֹהִיִּים אֶת הַרְקִיעַ
ויבדל בין המים אשר מתחת לרקיע

קָרָא כְּמוֹ בֶן לְמִיָּא, אָמַר לוֹן, אַתּוֹן אֶפִּיקוּ רִיחְשָׁא דְנוּגִין
וְעוֹפִין, וְכַדְדְּמִי לוֹן, הָדָא הוּא דְכְּתִיב יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם שְׂרָץ
נֶפֶשׁ חַיָּה, וְעַל יְדִיהוֹן דְּתַלְתָּא אֲלִין, אַתְּעֵבִיד כּל עוֹבְדָא דְכְּרָאשִׁית,
כּל חַד וְחַד לְזִינְיָה.

כַּד אַתָּא יוֹמָא שְׁתִּיתָאָה, כְּלָהוּ הָווּ זְמִינִין לְמַכְרִי פְּשָׁאָר יוֹמִין,
אָמַר לוֹן קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לָא שׁוּם חַד מְנַכּוֹן זְכִיל לְמַעֲבַד
בְּרִיָּה דָא בְּלַחֲדוּדִי, כְּשָׁאָר כּל בְּרִיִּין דְּהָווּ עַד כְּעַן, אֲלָא כּוּלְכּוֹן
תַּתְּחַבְּרוּן כְּחֻדָּא וְאַנָּא עִמְכּוֹן, וְנַעֲבִיד אִינְשָׁא, דְּהָא אַתּוֹן לָא
תִּיכְלוֹן לְמַעֲבְדִּיהָ בְּלַחֲדִיכּוֹן, אֲבָל גּוּפָא יְהָא דִּילְכּוֹן תְּלַתִּיכּוֹן,
וְנִשְׁמַתָּא דִּילִי.

 מתוק מדבש

הימים, אָמַר לוֹן קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אמר להם הקב"ה, לָא שׁוּם חַד מְנַכּוֹן
זְכִיל לְמַעֲבַד בְּרִיָּה דָא בְּלַחֲדוּדִי,
כְּשָׁאָר כּל בְּרִיִּין דְּהָווּ עַד כְּעַן אין
שׁוּם אַחַד מְכַס יְכוּל לַעֲשׂוֹת וּלְבַרְוֵא
בְּרִיָּה זֹו לְבַדּוּ, כְּשֵׁאָר כּל הַבְּרִיּוֹת שֶׁהִיוּ
עַד עַתָּה, אֲלָא כּוּלְכּוֹן תַּתְּחַבְּרוּן
כְּחֻדָּא וְאַנָּא עִמְכּוֹן, וְנַעֲבִיד אִינְשָׁא
אַלֵּא כּוּלְכֶם תַּתְּחַבְּרוּ יַחַד וְאַנִּי עִמְכֶם,
וְנַעֲשֶׂה אֶת אֲדָם, דְּהָא אַתּוֹן לָא
תִּיכְלוֹן לְמַעֲבְדִּיהָ בְּלַחֲדִיכּוֹן כִּי
אַתֶּם לֹא תוּכְלוּ לַעֲשׂוֹתוֹ לְבַדְכֶם, אֲבָל
גּוּפָא יְהָא דִּילְכּוֹן תְּלַתִּיכּוֹן אֲבָל
בְּרִיאַת הַגּוּף יִהְיֶה שְׁלֹכֶם, שֶׁתְּחַבְּרוּ אוֹתוֹ
שְׁלֹשְׁתֶּכֶם יַחַד, וְנִשְׁמַתָּא דִּילִי וְהַנְּשֵׁמָה
אַבְרָא אֲנִי לְבַדִּי.

קָרָא כְּמוֹ בֶן לְמִיָּא בְּיוֹם הַחֲמִישִׁי
פעם שנייה, אָמַר לוֹן אָמַר לְהֶם,
אַתּוֹן אֶפִּיקוּ רִיחְשָׁא דְנוּגִין וְעוֹפִין
וְכַדְדְּמִי לוֹן אַתֶּם תּוֹצִיאוּ רִמְשׁ דְּגִיִּים
וְעוֹפּוֹת וְכַדּוּמָה לְהֶם, הָדָא הוּא דְכְּתִיב
זֶהוּ שְׁכֹתוֹב יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם שְׂרָץ נֶפֶשׁ
חַיָּה וְעוֹף עוֹפֵף עַל הָאָרֶץ. וְעַל יְדִיהוֹן
דְּתַלְתָּא אֲלִין אַתְּעֵבִיד כּל עוֹבְדָא
דְּכְּרָאשִׁית וְעַל יְדֵי שְׁלֹשָׁה אוֹמְנִים
הָאֵלוּ נַעֲשֶׂה כּל מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית, כּל
חַד וְחַד לְזִינְיָה כּל אַחַד וְאַחַד לְמִינוּ.

כַּד אַתָּא יוֹמָא שְׁתִּיתָאָה כְּשֶׁבֵּא יוֹם
הַשְּׁשִׁי שְׁבֹו נְבִירָא הָאָדָם, כְּלָהוּ הָווּ
זְמִינִין לְמַכְרִי פְּשָׁאָר יוֹמִין כּוּלָם
הִיוּ מוֹכְנִים לְבַרְוֵא עוֹד בְּרִיּוֹת כְּמוֹ בְּשֵׁאָר

וּלְפִיכֶךָ קָרָא לֹוֹן קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְאָמַר לֹוֹן נַעֲשֶׂה אָדָם, אָנָּא וְאַתּוֹן, אָנָּא נִשְׁמַתָּא, וְאַתּוֹן גּוּפָא, וְכֶךָ הוּא, דְּגוּפָא הוּא מִתְּלִתְהוֹן, דְּהוּוּ אוּמְנִין בְּעוּבְדָּא דְּבְרָאשִׁית, וְנִשְׁמַתָּא יְהִיבָה קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְּאִשְׁתַּתֵּף עִמָּהוֹן בָּהּ.

בְּצַלְמֵנוּ פְּדֻמוֹתְנוּ, פְּלוֹמַר דְּאַתְחַזִּי לְנָא, בְּהֵהוּא גּוּפָא דְּאַתְנִסְבּ מִנְכוֹן, לְמַנְדַּע וּלְאַדְמָאָה לְכוֹן, וּבְהֵהוּא דְּאַתְנִסְיב מִנִּי, דְּהוּא נִשְׁמַתָּא, דְּיִתְפָּרֵשׁ מִעוּבְדוֹי דְּעֵלְמָא, וְיֵהֵא תִּיאוּבְתִיָּה וְרַעוּתִיָּה לְעֵילְאִין קְדִישִׁין.

וְעוֹד בְּצַלְמֵנוּ פְּדֻמוֹתְנוּ, דְּגוּפָא דְּאַתְנִסְיב מִנְכוֹן, לָא יְהוּי בְּקִיּוּמָא

מתוק מדבש

בְּהֵהוּא גּוּפָא דְּאַתְנִסְבּ מִנְכוֹן לְמַנְדַּע וּלְאַדְמָאָה לְכוֹן בְּגוּף הוּוּא שְׁנַלְקַח מְכַם יַדַּע הָאָדָם שְׁהוּא דוּמָה לְכַם בְּטַבְעִיו, וּבְהֵהוּא דְּאַתְנִסְיב מִנִּי דְּהוּא נִשְׁמַתָּא וּבְאוּתוֹ הַחֵלֶק שְׁנַלְקַח מִמִּנִּי שְׁהִיא הַנִּשְׁמָה, תְּרַאָה לְהַדְמוּת לִי, דְּהֵיִינוּ דְּיִתְפָּרֵשׁ מִעוּבְדוֹי דְּעֵלְמָא שִׁפְרִישׁ עֲצָמוּ מִן הַמַּעֲשִׂים שֶׁל תְּאוּת הָעוֹלָם, וְיֵהֵא תִּיאוּבְתִיָּה וְרַעוּתִיָּה לְעֵילְאִין קְדִישִׁין וְיֵהִיָּה תְּשׁוּקָתוֹ וְרַצוֹנוֹ לְהַדְמוּת לְמַלְאָכִים הָעֵלְיוֹנִים הַקְּרוּשִׁים.

וְעוֹד יֵשׁ לְפָרֵשׁ מִשִׁיב בְּצַלְמֵנוּ פְּדֻמוֹתְנוּ בְּלִשׁוֹן רַבִּים, דְּגוּפָא דְּאַתְנִסְיב מִנְכוֹן, לָא יְהוּי בְּקִיּוּמָא בְּגִינְיִכוֹן שְׁהַגּוּף שְׁנַלְקַח מְכַם, לָא יְהִיָּה

וּלְפִיכֶךָ קָרָא לֹוֹן קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא וְלִכְךָ קָרָא אוּתָם הַקְּב"ה, וְאָמַר לֹוֹן וְאָמַר לְהֵם נַעֲשֶׂה אָדָם, דְּהֵיִינוּ אָנָּא וְאַתּוֹן אֲנִי וְאַתָּם, אָנָּא נִשְׁמַתָּא, וְאַתּוֹן גּוּפָא אֲנִי אֲבָרָא אֵת הַנִּשְׁמָה וְאַתָּם תַּעֲשׂוּ אֵת הַגּוּף, וְכֶךָ הוּא לְמַעֲשֶׂה, דְּגוּפָא הוּא מִתְּלִתְהוֹן כִּי הַגּוּף הוּא מְשַׁלְשָׁתָם מִשְׁמִים וְאַרְצֵן וּמִים, דְּהוּוּ אוּמְנִין בְּעוּבְדָּא דְּבְרָאשִׁית שְׁהֵם הִיוּ הָאוּמָנִים בְּכָל מַעֲשֶׂה בְּרָאשִׁית, וְנִשְׁמַתָּא יְהִיבָה קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא וְאַתָּה הַנִּשְׁמָה נִתְּנָה הַקְּב"ה, דְּאִשְׁתַּתֵּף עִמָּהוֹן בָּהּ שְׁנִשְׁתַּתֵּף עִמָּהֶם בָּהּ.

וּמָה שְׁכָתוּב בְּצַלְמֵנוּ פְּדֻמוֹתְנוּ בְּלִשׁוֹן רַבִּים, פְּלוֹמַר, דְּאַתְחַזִּי לְנָא כְּלוֹמַר שִׁיְהִיָּה נְרַאָה וְדוּמָה לְנוּ, וְהֵיִינוּ

כְּגִינִיכוֹן, מֵאֵי כְּגִינִיכוֹן, כְּאִינוֹן בְּרִינִין דְּאַפְקִתוֹן, עַל דְּאִיהוּ עֲפָרָא
כְּשָׂאָר כֹּל בְּרִינִין, וְהָיָא נִשְׁמַתָּא קְדִישָׁא דְאַנָּא יְהִיב בֵּיה, דִּיהִיּוּ
לָהּ קִיּוּמָא לְעֵלְמִין, דְּלִיתָא גּוּפָא, וַיְדַמָּה בְּקִיּוּמָא לִי.

שורש ומקור הגן עדן וענין פרטיו

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אָנָּא הָיִית קָמִי דְרַבִּי בְרוּקָא, וְהָיָא אוֹמַר,
כְּדִין אֲזַכָּה לְמַעְלַת גַּנְת אַגּוּז עִם חֲסִידֵי יִשְׂרָאֵל, וְלֹא הָיָה
יְדַעְנָא מֵאֵי הוּא, עַד דְּשִׁמְעֵנָא לָהּ דְּאָמַר רַבִּין יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי,

מתוק מדבש

בְּקִיּוּם לְעוֹלָם, כְּמוֹכֶם, מֵאֵי כְּגִינִיכוֹן קְדִישָׁא דְאַנָּא יְהִיב בֵּיה וְאוֹתָהּ
מֵה הַכּוֹנֵה כְּמוֹכֶם, וְאוֹמַר כְּאִינוֹן הַנִּשְׁמָה הַקְּדוּשָׁה שְׁאֵנִי נִתְּתִי בּוֹ, דִּיהִיּוּ
בְּרִינִין דְּאַפְקִתוֹן כְּאוֹתָם הַבְּרִיּוֹת לָהּ קִיּוּמָא לְעֵלְמִין שְׁתַּהִיָּה לָהּ
שְׁהוּצַתָּם, עַל דְּאִיהוּ עֲפָרָא כְּשָׂאָר קִיּוּם לְעוֹלָם, דְּלִיתָא גּוּפָא כִּי הִיא
כֹּל בְּרִינִין לְפִי שְׁגוּף הָאָדָם הוּא אֵינָה גּוּף, וַיְדַמָּה בְּקִיּוּמָא לִי
מֵעַפְר כְּשָׂאָר כֹּל הַבְּרִיּוֹת, לְכֵן יִתְבַּלֵּה וְתַדְמָה בְּקִיּוּם אֵלֵי, דִּהֵינּוּ שְׁתַּחֲיָה
בְּעַפְר כְּשָׂאָר הַבְּרִיּוֹת, וְהָיָא נִשְׁמַתָּא לְעוֹלָם.

מֵאֵמֶר "שורש ומקור הגן עדן וענין פרטיו" יבואר בו ענין הגן עדן
שְׁבַעֲוֹלָם הַבְּרִיאָה דִּהֵינּוּ בַּחֲנִית עֵדֶן, וַיִּשְׁנֵנוּ בַּחֲנִית עֵדֶן תַּחְתּוֹן בְּעוֹלָם
הַעֲשִׂיָּה, וְכִמוֹ כֵּן הָיָה שְׁמַקְבֵּל הַיְמִנֵנוּ הוּא גַם כֵּן בַּבְּחִינָת גֵּן עֲלִיוֹן בְּבְרִיאָה
וְגַן תַּחְתּוֹן בַּעֲשִׂיָּה

(מקור המאמר צוהר מדע פרשת נחלאים דף כג ע"א, וצפאוריכו כרך א עמ' שנה-שנט)

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אָנָּא הָיִית קָמִי דְרַבִּי בְרוּקָא אֲנִי הֵייתִי עוֹמֵד
לְפָנֵי רַבִּי בְרוּקָא, וְהָיָה אוֹמַר וְכֵן הוּא גַנְת אַגּוּז, עַד דְּשִׁמְעֵנָא לָהּ
אֵמֶר, כְּדִין כֵּן אֲזַכָּה לְמַעְלַת גַּנְת דְּאָמַר רַבִּין יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי עַד

קרייה הקדוש ברוך הוא לגנתא דעדן גנת אגוז, מה האגוז קליפה אחר קליפה, ופריו מבפנים, כך עדן, עולם אחר עולם, והוא מבפנים.

תאני רבי שמעון, הגן הזה מאין נטוע, הקדוש ברוך הוא נטע אותו מתחתיו של עדן, דאי תימא שזה פנגד זה פשוה, אי אפשר, אלא הגן בארץ, ועדן עליו מלמעלה, ומאין תמציתו של גן, מעדן הוא.

אמר ליה רבי יהודה, לדבריך, מאי פתיב, ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן, הנה לו לומר ונהר יורד מעדן להשקות את הגן, דמשמע דמלמעלה יורד למטה לגן, אלא אמר רבי

מתוק מדבש

ששמעתי מה שאמר רבן יוחנן בן זכאי, כי קרייה הקדוש ברוך הוא לגנתא דעדן גנת אגוז קרא הקב"ה לגן עדן גנת אגוז, מן הטעם כי מה האגוז יש עליו קליפה אחר קליפה לכסותו, ופריו מבפנים, כך עדן יש עליו עולם אחר עולם דהיינו עולם העשיה ועולם היצירה, והוא מבפנים בעולם הבריאה.

אמר ליה רבי יהודה לרבי שמעון, לדבריך שאמרת שהגן למטה

והעדן למעלה, מאי פתיב למה כתוב ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן, הנה לו לומר ונהר יורד מעדן להשקות את הגן, דמשמע שאז היה משמע דמלמעלה מן העדן יורד הנהר למטה לגן, אלא אמר

תאני רבי שמעון ושאל, הגן הזה מאין הוא נטוע כלומר מאין שורשו והשפעתו, והשיב הקדוש ברוך הוא נטע אותו מתחתיו של עדן ומעדן הוא השפעתו, דאי תימא שאם תאמר שזה פנגד זה פשוה כי הגן

ספר מאמרי הרשב"י הוזהר כא

שמעון, עֵדֶן לְמִטָּה, וְעֵדֶן לְמַעְלָה, גֵּן לְמַעְלָה, גֵּן לְמִטָּה, וּשְׁנֵיהֶם מְכוּוֹנִים זֶה כְּנֶגֶד זֶה, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נָטַע זֶה מִתַּחַת זֶה.

הקב"ה מחדש נשמות הצדיקים בכל בקר רבי שמעון אָמַר, בְּכֹל לַיְלָה וְלַיְלָה, וְכֹד אֲתִי צַפְרָא, מְחַדֵּשׁ לוֹן נְשָׁמְתֵיהוּ, הָדָא הוּא דְכְתִיב (איכה ג כג) חֲדָשִׁים לְבָקָרִים רַבָּה אַמוּנְתָךְ.

מתוק מדבש

רבי שמעון, יש עֵדֶן לְמִטָּה, וְעֵדֶן לְמַעְלָה, וְכֹן יש גֵּן לְמַעְלָה, וְיש גֵּן לְמִטָּה, וּשְׁנֵיהֶם מְכוּוֹנִים זֶה כְּנֶגֶד זֶה, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נָטַע זֶה מִתַּחַת זֶה עֵדֶן הַתַּחְתּוֹן תַּחַת עֵדֶן הַתַּחְתּוֹן תַּחַת הַגֵּן הָעֶלְיוֹן, וְזֶה שְׂכָתוֹב וְנֹהַר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן, הַיֵּינוּ נֹהַר יוֹצֵא מֵעֵדֶן הָעֶלְיוֹן לְהַשְׁקוֹת אֶת גֵּן הָעֶלְיוֹן, וְנֹהַר יוֹצֵא מֵעֵדֶן הַתַּחְתּוֹן לְהַשְׁקוֹת אֶת גֵּן הַתַּחְתּוֹן.

מאמר "הקב"ה מחדש נשמות הצדיקים בכל בקר" יבואר בו ענין התחדשות הנשמות מידי בוקר

(מקור המאמר מהר חדש פרשת נחלשית דף כג ע"ג, וציטוירטו כרך א עמ' שסד)

רבי שמעון אָמַר כמו שנשמות הצדיקים עולות בכל שבת וחדש לגן עדן העליון ומתחדשות שם, כך בְּכֹל לַיְלָה וְלַיְלָה כשבני אדם הולכים לישון ומפקידים את נשמתם בידו של הקב"ה, כשאומרים הפסוק בידך אפקיד רוחי, וְכֹד אֲתִי צַפְרָא מְחַדֵּשׁ לוֹן נְשָׁמְתֵיהוּ וכשבא הבקר הקב"ה מחדש את נשמותיהם של הצדיקים, הָדָא הוּא דְכְתִיב שכתוב, חֲדָשִׁים לְבָקָרִים מה שהקב"ה מחדש את נשמתם של הצדיקים בכל בקר, רַבָּה אַמוּנְתָךְ מזה אנו רואים נאמנותו של הקב"ה, שהוא נאמן בקדונו, שמחזיר את הנשמה לגוף שיצאה ממנו.

עין החיים הוא התורה לעסוק בה בקורת רוח והרחבת הדעת

רַבִּי שְׁמַעוֹן (נ"א יְהוֹשֻׁעַ) אָמַר, הַנִּיחַ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאָדָם
הָרֵאשׁוֹן בְּגֵן עֵדֶן, וְנָתַן לוֹ תוֹרָתוֹ, לְעִבּוֹד בָּהּ וּלְשִׁמּוֹר
מִצְוֹתֶיהָ, הִדָּא הוּא דְכָתִיב, וְעַץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגֵּן, וְכָתִיב (מסלי
ג יט) עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ, אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
כְּשִׁיחֶיהָ לוֹ לְאָדָם הַנָּאֵה בְּגֵן זֶה, יַעֲסוֹק בָּהּ וְיִשְׁמֹר אוֹתָהּ,
וּמִפְּנֵי הָעֵדוּנִין וְהַנָּאוֹת שֶׁהֵיוּ לוֹ לְאָדָם שָׁם, לֹא שָׁמַר תוֹרָתוֹ,
עַד שֶׁגָּרְשָׁהּ מִשָּׁם. [וכו'].

מתוק מדבש

מאמר "עין החיים הוא התורה לעסוק בה בקורת רוח והרחבת הדעת"
יבואר בו ענין עסק התורה והעבודה שזיכה בהם הקב"ה לאדם הראשון
והקלקול שלאחר מכן בחטא עין הדעת, וענין התשובה שלו שנתקבלה,
וביטול הגזירה ואריכות ימיו

(מקור המאמר זוהר חדש פרשת נחלאשית דף כג ע"ג, וצנז'אורינו כרך א עמ' טסו-טסז)

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, הַנִּיחַ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאָדָם
הָרֵאשׁוֹן בְּגֵן עֵדֶן, וְנָתַן לוֹ תוֹרָתוֹ, לְעִבּוֹד בָּהּ וּלְשִׁמּוֹר
מִצְוֹתֶיהָ, הִדָּא הוּא דְכָתִיב, וְעַץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגֵּן שְׁעֵלִיו נִצְטוּהוּ
לְעִבְדָהּ וּלְשִׁמּוֹר אוֹתָהּ, וְכָתִיב בְּעֵינֵי הַתּוֹרָה
עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ כִּשְׁם שְׁעַץ חַיִּים הִיא הַתּוֹרָה,
כִּךְ עֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגֵּן הִיא הַתּוֹרָה, שְׁנִיתְנָה לְאָדָם
הָרֵאשׁוֹן לְעִסוֹק בָּהּ, אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
כְּשִׁיחֶיהָ לוֹ לְאָדָם הַנָּאֵה בְּגֵן זֶה וְיִהְיֶה לוֹ קוֹרֵת רֹחַ
וְהַרְחַבְתָּ הַדַּעַת, וְיַעֲסוֹק בָּהּ בְּתוֹרָה, וְיִשְׁמֹר אוֹתָהּ
וּמִפְּנֵי הָעֵדוּנִין וְהַנָּאוֹת שֶׁהֵיוּ לוֹ לְאָדָם שָׁם, לֹא שָׁמַר
תוֹרָתוֹ וְחָטָא בְּאִכְלַת עֵץ הַדַּעַת, עַד שֶׁגָּרְשָׁהּ מִשָּׁם
מִגֵּן עֵדֶן. [וכו']

ומעין הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו כי ביום אכלך ממנו מות תמות.

מפאן אמר רבי שמעון, גזירה נגזרה על אדם קודם למות, על שגלקח מן האדמה, משמע דכתיב ביום אכלך ממנו, מלמד שאלמלי לא חטא, היו לו חיים ארוכים, פיון שחטא, הוא העונש שיקצר ימיו, וימות באותו היום. לאחר שעשה תשובה נתן לו יומו דקדשא בריף הוא שהוא אלה שנה.

מתוק מדבש

ומעין הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו, כי ביום אכלך ממנו מות תמות ואחר שחטא כבר נאסר לו לאכול מעץ החיים. דכתיב ממה שכתוב שאמר הקב"ה כשהזהיר אותו על עץ הדעת, ביום אכלך ממנו מות תמות, מלמד שאלמלי לא חטא, היו לו חיים ארוכים הרבה שנים ואחר כך היה מת, אבל פיון שחטא, הוא העונש שניתן לו שיקצר ימיו וימות באותו היום. אבל לאחר שעשה תשובה נתן לו יומו דקדשא בריף הוא שהוא אלה שנה ובזה הוקל דינו.

קין עשה תשובה כשהודיה על חטאתו

אמר רבי שמעון, חנה אמרה, שקנתה איש את יהו"ה, שהוא השם המיוחד, והוא קלקל מעשיו, ולא רצה לעמוד בדרך הישר, הלא הוא דכתיב, ויצא קין מלפני יהו"ה, ויצא מאותו הכלל שאמרה אמו.

ובשביל כך מה כתיב, וישב בארץ נוד, שהיה נד בארץ, והוא כמו כן עשה תשובה כשהודיה על חטאתו, וקבל עליו עונשו, דתנינן כל המתודה חטאתיו ומתבייש מהן מוחלין לו מיד

מתוק מדבש

מאמר "קין עשה תשובה כשהודיה על חטאתו" יפורש בו ענין התשובה של חוה ושל קין כשהודיה על חטאו, כמ"ש המתודה על חטאתיו ומתבייש בהן מוחלין לו על כל עונותיו

(מקור המאמר זוהר חלק פרשת נח ע"א, ונצלוני כרך א עמ' טז-טז)

אמר רבי שמעון מה שאמר רבי אליעזר לעיל שחיה רצתה לתקן חטאה, על כן חנה אמרה, שקנתה איש את יהו"ה, שהוא השם המיוחד שאינו בשיתוף עם התחתונים כמו השם אלהים, והוא קין קלקל מעשיו, ולא רצה לעמוד בדרך הישר, הלא הוא דכתיב זהו שכתוב ויצא קין מלפני יהו"ה, דהיינו יצא מאותו הכלל שאמרה אמו קניתי איש את ה', שפירושו שהולדתי בן שיתדבק בשם הוי"ה.

ובשביל כך כשחזר קין בתשובה מה כתיב בו, וישב בארץ נוד, שהיה נד בארץ שהלך נע ונד בגלות, ומפרש את דבריו, ואמר והוא קין כמו כן עשה תשובה כאביו, כשהודיה על חטאתו ואמר גדול עוני מנשוא, וקבל עליו עונשו כמ"ש וישב בארץ נוד, ור"ל על ידי שהניד והפריד את המלכות [השכינה] מהתפארת [בחינת קוב"ה] בעונו, כך קבל עליו לישוב בארץ נוד לכפרת עונו, דתנינן (נמס' נרכות דף יב ע"ב), כל

על כל עונותיו, הדין הוא דכתיב (משלי כח יג) ומודה ועוזב ירוחם.

הקשה לבעוס ונוח לרצות זו המדה הגדולה והחשובה מכולם

אמר רבי שמעון, מדת הצדיק, קשה לבעוס ונוח לרצות, וזו המדה גדולה מכולם, ובא הפתוב להורות, אלה תולדות נח, נוח בדעתו, נוח בדיבורו, נוח במהלכו, ומי עושה זה, איש צדיק, וכשמת אומרים עליו, אי עניו, אי חסיד, תמים היה בדורותיו, ולמאי יזכה, את האלהים התהלך נח, למעלה על כל המעלות.

מתוק מדבש

המתודה על חטאתיו ומתבייש עונותיו, הדין הוא דכתיב זהו מהן, מוחלין לו מיד על כל שכתוב ומודה ועוזב ירוחם.

מאמר "הקשה לבעוס ונוח לרצות זו המדה הגדולה והחשובה מכולם" יפורטו בו ענין מעלות האדם שהעיקר הוא מדותיו הטובות שבין האדם לחבירו שיהא נוח לכל בפרטיו מהלכיו

(מקור המאמר זוהר חדש פרשת נח דף כו ע"א, ונציאורינו כרך א עמ' תכה-תכו)

אמר רבי שמעון, מדת הצדיק מדה טובה של הצדיק הוא, כי קשה לו להתעורר לבעוס, ואם כעס פעם, הוא ונוח לרצות מיד הוא חוזר ומתרצה, (כמנטאל נמס' אבות פ"ה מ"ד), וזו המדה גדולה וחשובה מכולם מארבע מדות שיש בדעות, ובא הפתוב להורות, "אלה תולדות נח" שיהיה האדם נוח בדעתו, נוח בדיבורו, נוח במהלכו, ומי עושה זה, איש צדיק, וכשמת אומרים עליו בני אדם אי עניו, אי חסיד אוי שנסתלק מי שהיה עניו וחסיד, כי תמים היה בדורותיו, ולמאי יזכה זה האיש צדיק, את האלהים התהלך נח היינו בגן עדן במקום השראת השכינה הנקראת אלהים, ומעלה זו היא למעלה על כל המעלות.

גודל כח התשובה ורחמנותו של הקב"ה

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, רַחֲמֵנוּתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶצֶל פְּנֵי
יִשְׂרָאֵל, הֵדָא הוּא דְכֹתִיב (ט"ו ט"ז) פִּתְחֵי לִי, פֶּתַח שְׁל
תְּשׁוּבָה, לְמַעַן תִּזְכֵּי לְכָל טוֹב שְׁבַעוּלָם, שְׂרָאשִׁי נִמְלָא טַל, זֶהוּ
רֵאשׁ הָעוֹלָם, קוֹצוּתִי רְסִיסי לְיָלָה, זֶהוּ קִצָּה הָעוֹלָם, פְּלוּמֵר,
רֵאשׁ הָעוֹלָם וְקִצָּהוּ, מְלֵאתִי כָּל טוֹב בְּשִׁבְלֵךְ, וְלֹא פִתַּחְתָּ לִּי
בְּאוֹתוֹ זְמַן, וְלֹאֲחֵר בֵּן פְּשָׁהֲצִיק לָהּ מָה פְּתִיב (ט"ז פסוק ט) קִמְתִּי
אֲנִי לְפִתַּח לְדוּדֵי וְדוּדֵי חֲמֵק עֶבֶר נִפְשֵׁי יִצְאָה בְּדַבְּרוּ.

מתוק מדבש

מאמר "גודל כח התשובה ורחמנותו של הקב"ה" יפורש בו ענין רחמנותו של השי"ת על ישראל וחפצו במדת התשובה שעל ידה יזכה האדם לכל טוב שבעולם

(מקור המאמר מהר מדש פרש"י לך דף לא ע"א, ונמצאונו כרך א עמ' ספמ)

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, רֵאשׁ הָעוֹלָם רַחֲמֵנוּתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶצֶל
פְּנֵי יִשְׂרָאֵל, הֵדָא הוּא דְכֹתִיב (ט"ו ט"ז) פִּתְחֵי לִי, פֶּתַח שְׁל
תְּשׁוּבָה, לְמַעַן תִּזְכֵּי לְכָל טוֹב שְׁבַעוּלָם, שְׂרָאשִׁי נִמְלָא טַל, זֶהוּ
רֵאשׁ הָעוֹלָם, קוֹצוּתִי רְסִיסי לְיָלָה, זֶהוּ קִצָּה הָעוֹלָם, פְּלוּמֵר,
רֵאשׁ הָעוֹלָם וְקִצָּהוּ, מְלֵאתִי כָּל טוֹב בְּשִׁבְלֵךְ, וְלֹא פִתַּחְתָּ לִּי
בְּאוֹתוֹ זְמַן, וְלֹאֲחֵר בֵּן פְּשָׁהֲצִיק לָהּ מָה פְּתִיב (ט"ז פסוק ט) קִמְתִּי
אֲנִי לְפִתַּח לְדוּדֵי וְדוּדֵי חֲמֵק עֶבֶר נִפְשֵׁי יִצְאָה בְּדַבְּרוּ. כֵּן
הוּא שְׂרָאשִׁי נִמְלָא טַל, זֶהוּ רֵאשׁ הָעוֹלָם צַד
אֲחַד שֶׁל הָעוֹלָם, קוֹצוּתִי רְסִיסי קִצָּה
הַשְּׁנִי שֶׁל הָעוֹלָם, פְּלוּמֵר רֵאשׁ
הָעוֹלָם וְקִצָּהוּ דֵּהֵינּוּ מִסוּף הָעוֹלָם

גזירת רבי שמעון על המלאך

זְמַנָּא חָדָא נִפְק רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְחָמָא עֲלֵמָא דְחָשִׁיף וְאֶפִּיל וְאֶסְתַּתֵּם
נְהוּרִיָּה, אָמַר לִיה לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיָּה, תָּא וְנַחְזִי מַה בְּעָא קְדָשָׁא
בְּרִיָּף הוּא לְמַעַבְד בְּעֲלֵמָא, אֲזִלוּ וְאִשְׁכְּחוּ חַד מְלֶאכְא דְדַמִּי
לְטוּרָא רַבְרָבָא, וְאִפִּיק תְּלַתִּין שְׁלֵהוּבִין דְּנוּרָא מְפוּמִּיָּה.

אָמַר לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן, מַה אַתְּ בְּעִי לְמַיְעַבְד, אָמַר לִיה, בְּעִינָא
לְמַחְרַבִּיָּה לְעֲלֵמָא, בְּגִין דְּלֹא שְׂכִיחִי תְּלַתִּין זְפָאִין בְּדָרָא,
דְּהִכִּי גָזַר קְדָשָׁא בְּרִיָּף הוּא עַל אַבְרָהָם, וְאַבְרָהָם הָיוּ יְהִיָּה,

מתוק מדבש

מאמר "גזירת רבי שמעון על המלאך" יתבאר בו כוחו הגדול דרשב"י
שהגיון על דורו והצילו מכליון, ובת קול יצא והכריזו אשרי חלקך שהקב"ה
נזור למעלה ואתה מבטל למטה והוא יתברך עושה רצונך

(מקור המאמר סוהר חדש פרשת וילך דף לג ע"א, וצנזאוריו כרך א עמ' תקיט-קקי)

זְמַנָּא חָדָא נִפְק רַבִּי שְׁמַעוֹן פַּעַם
אֶחָת יֵצֵא רַבִּי שְׁמַעוֹן לַחוּץ מִבֵּית
מְדַרְשׁוֹ, וְחָמָא עֲלֵמָא דְחָשִׁיף וְאֶפִּיל
וְאֶסְתַּתֵּם נְהוּרִיָּה וְרֵאָה שְׁהַעוֹלָם נַחֲשׁוּךְ
וְנֹאפֵל וְנִסְתָּם אֹרֵךְ הַשֶּׁמֶשׁ, אָמַר לִיה
לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיָּה אִמַר לוֹ לְרַבִּי
אֶלְעָזָר בְּנוֹ, תָּא וְנַחְזִי מַה בְּעָא
קְדָשָׁא בְּרִיָּף הוּא לְמַעַבְד בְּעֲלֵמָא
בָּא וְנִרְאָה מַה רֹצֵה הַקַּב"ה לַעֲשׂוֹת
בְּעוֹלָם, אֲזִלוּ וְאִשְׁכְּחוּ חַד מְלֶאכְא
דְּדַמִּי לְטוּרָא רַבְרָבָא הִלְכוּ וּמִצְאוּ
מֵלָאךְ אֶחָד שְׁהִיָּה דוּמָה לְהַר גְּבוּהָ,
וְאִפִּיק תְּלַתִּין שְׁלֵהוּבִין דְּנוּרָא

אָמַר לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן אֵל הַמֵּלָאךְ,
מַה אַתְּ בְּעִי לְמַיְעַבְד מַה
אַתָּה רֹצֵה לַעֲשׂוֹת, אָמַר לִיה הַמֵּלָאךְ
לְרַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּעִינָא לְמַחְרַבִּיָּה
לְעֲלֵמָא אֲנִי רֹצֵה לְהַחְרִיב אֶת הָעוֹלָם,
בְּגִין דְּלֹא שְׂכִיחִי תְּלַתִּין זְפָאִין
בְּדָרָא לְפִי שְׁלֹא נִמְצְאוּ שְׁלֹשִׁים צְדִיקִים
בְּדוֹר כְּמוֹ אַבְרָהָם, דְּהִכִּי גָזַר קְדָשָׁא
בְּרִיָּף הוּא עַל אַבְרָהָם כִּי כַךְ גָּזַר
הַקַּב"ה עַל אַבְרָהָם, וְאַבְרָהָם הָיוּ

יְהִיָּה בְּגִימְטְרִיָּא תְּלִיתִין, אָמַר לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּמִטּוּ מִינְךָ זִיל קָמִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאִימָא לִיה, בַּר יוֹחָאִי שְׂכִיחַ בְּעֵלְמָא.

אֲזַל הֵהוּא מְלֹאָכָא קָמִיה קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אָמַר לִיה, מְאֲרִיָּה דְעֵלְמָא גְּלִי קָמָךְ מַה דְּאָמַר לִי בַר יוֹחָאִי, אָמַר לִיה קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, זִיל אַחֲרֵבִיָּה לְעֵלְמָא, וְלֹא תִשְׁגַּח בֵּיה בְּבַר יוֹחָאִי.

כַּד אָתָּא, חֲזִינִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן לְמֹלָאָכָא, אָמַר לִיה, אִי לֹא תִיזִיל, גְּזַרְנָא עֲלֶיךָ דְלֹא תִיעוּל לְשִׁמְיָא, וְתַהוּי בְּאַתֵּר דְּעוֹזָא וְעוֹזָא ל, וְכַד תִּיעוּל קָמִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אִימָא לִיה, אִי לִית תְּלִיתִין

מתוק מדבש

יְהִיָּה, יְהִיָּה בְּגִימְטְרִיָּא תְּלִיתִין כְּלוּמַר שִׁיְהִיו שְׁלִשִׁים צְדִיקִים כְּאִבְרָהִם, וּבְדוֹר

הַזֶּה אֵין שְׁלִשִׁים צְדִיקִים כְּאִלוֹ, אָמַר לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן לְהַמְלֹאךְ, בְּמִטּוּ מִינְךָ זִיל קָמִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ לַךְ אֵל הַקְּב"ה, וְאִימָא לִיה בַּר יוֹחָאִי שְׂכִיחַ בְּעֵלְמָא וְאִמּוֹר לוֹ בַר יוֹחָאִי נִמְצָא בְּעוֹלָם, שִׁישׁ בַּכְּחוֹ לְבַטַּל אֵת הַגְּזֵרָה.

בְּבַר יוֹחָאִי לַךְ וְתַחֲרִיב אֵת הָעוֹלָם וְלֹא תִשְׁגִּיחַ בְּבַר יוֹחָאִי.

כַּד אָתָּא חֲזִינִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן לְמֹלָאָכָא כְּשִׁבָא הַמְלֹאךְ רָאָה אוֹתוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן לְהַמְלֹאךְ, אִי לֹא תִיזִיל אִם לֹא תֵלַךְ לְהַקְּב"ה בְּשִׁלְיַחוֹתִי, אוֹ גְּזַרְנָא עֲלֶיךָ דְלֹא תִיעוּל לְשִׁמְיָא אֲגוּזוֹר עֲלֶיךָ שְׁלֹא תַעֲלֶה עוֹד לְשָׁמַיִם, וְתַהוּי בְּאַתֵּר דְּעוֹזָא וְעוֹזָא ל וְתַהוּי נִדַּח בְּמִקּוּם שְׁנִמְצָאִים עוֹזָא וְעוֹזָא ל שֶׁהִפִּיל אוֹתָם הַקְּב"ה מִשְׁמַיִם לְאַרְצָא, וְהֵם קְשׁוּרִים בְּשִׁלְשָׁלוֹת בְּהַרִי חֶשֶׁךְ, וְכַד תִּיעוּל קָמִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְכִשְׁתַּכְּנֵס לְפָנַי הַקְּב"ה, אִימָא לִיה אִמּוֹר לוֹ בְּשָׁמַיִ, אִי לִית תְּלִיתִין וְכִיֵּין בְּעֵלְמָא אִם אֵין שְׁלִשִׁים צְדִיקִים בְּעוֹלָם,

אֲזַל הֵהוּא מְלֹאָכָא קָמִיה קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא הִלַּךְ אוֹתוֹ הַמְלֹאךְ לְפָנַי הַקְּב"ה, אָמַר לִיה, מְאֲרִיָּה דְעֵלְמָא גְּלִי קָמָךְ מַה דְּאָמַר לִי בַר יוֹחָאִי רְבוּן הָעוֹלָם גְּלוּי לְפָנֶיךָ מַה שְׁאִמַּר לִי בַר יוֹחָאִי, אָמַר לִיה קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֵל הַמְלֹאךְ, זִיל אַחֲרֵבִיָּה לְעֵלְמָא וְלֹא תִשְׁגַּח בֵּיה

זכאין בעלמא, ליהוון עשרין, דהכי פתיב לא אעשה בעבור
העשרים, ואי לית עשרין, להו עשרה, דאחר כף פתיב, לא
אשחית בעבור העשרה, ואי לית עשרה, ליהוון תרין, דאינון
אנא וברי, דהכי פתיב (עין דגלים יט טו) על פי שנים עדים יקום
דבר, ואין דבר אלא עולם, דכתיב (מסילס לג ו) בדבר יהו"ה שמים
נעשו. ואי לית תרין, הא אית חד, ואנא הוא, דכתיב (משלי י כה)
וצדיק יסוד עולם.

בה שעתא נפק קלא מן שמיא ואמר, זכאה חולקף רבי שמעון,
דקדשא בריה הוא גזר לעילא ואת מבטל לתתא, בודאי
עלף אתמר (מסילס קמס יט) רצון יראיו יעשה.

מתוק מדבש

ליהוון עשרין יהיו עשרים והם יגינו על הדור, דהכי פתיב כי כך כתוב בתורה לא אעשה בעבור העשרים, ואי לית עשרין להו עשרה ואם אין עשרים צדיקים יהיו עשרה להגן על הדור, דהכי פתיב כי כך כתוב

אחר כך לא אשחית בעבור העשרה, ואי לית עשרה ליהוון תרין ואם אין עשרה יהיו שנים להגן על הדור, דאינון אנא וברי שהם אני ובני, דהכי פתיב כי כך כתוב על פי שנים עדים יקום דבר, ואין דבר אלא עולם לפי שנברא בדבר ה' דכתיב בדבר יהו"ה שמים נעשו. ואי לית תרין הא אית חד ואם

אין שנים הרי יש אחד, ואנא הוא ואני הוא, שאני הצדיק יסוד עולם, ואני ראוי להגן על כל הדור, דכתיב וצדיק יסוד עולם הצדיק הוא מייסד ומקיים את העולם.

וסיים ואמר בה שעתא נפק קלא מן שמיא ואמר באותה שעה יצא קול מן השמים ואמר, זכאה חולקף רבי שמעון אשרי חלקך רבי שמעון, דקדשא בריה הוא גזר לעילא ואת מבטל לתתא שהקב"ה גזר למעלה ואתה מבטל למטה, בודאי עלף אתמר ודאי עליך נאמר רצון יראיו יעשה כי הקב"ה עושה רצונך.

הלובש טלית ותפילין מתחבר עם ד' מלאכים

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי, בְּשַׁעֲתָא דְּבַר נֶשׁ אֲקָדִים בְּצַפְרָא, וְאַנְחַ תְּפִילִין בְּרִישִׁיָּה, וְתַפִּילִין בְּרִישִׁמָא קְדִישָׁא בְּדְרוּעִיָּה, וְאַתְעֻטֵּף בְּעֵיטוּפָא דְּמַצְוָה, וְאַתִּי לְנַפְקָא מִתְרַעָא דְּבֵיתִיהָ, אַרְבַּע מְלָאכִין קְדִישִׁין מְזַדְּוֹגִין עִמִּיהָ, (דף נב ע"א) וְנַפְקִי עִמִּיהָ מִן תְּרַעָא דְּבֵיתִיהָ, וְאוֹזְפִי לִיָּה לְבִי כְּנִישְׁתָּא, וּמְכַרְיִזוּ קְמִיָּה הָבוּ

מתוק מדבש

מאמר "הלובש טלית ותפילין מתחבר עם ד' מלאכים" יתבאר בו ענין הקדושה הנשגבה השורה על בר ישראל הלבוש בטלית ותפילין עד שמלאכי עליון מכריזין עליו להזהר בכבוד יקרו של בן המלך הקדוש (מקור המאמר זהו מדש פרשת תרומה דף נא ע"ב-ג ע"א, וציטוירנו כן ב עמ' כסא-כסב)

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאֵי, בְּשַׁעֲתָא דְּבַר נֶשׁ אֲקָדִים בְּצַפְרָא בשעה שאדם מקדים לקום בבקר, וְאַנְחַ תְּפִילִין בְּרִישִׁיָּה ומניח תפילין בראשו, וְתַפִּילִין בְּרִישִׁמָא קְדִישָׁא בְּדְרוּעִיָּה ותפילין ברושם קדוש בורעו (כעין מה שכתוב והיה לאות על ידך). וְאַתְעֻטֵּף בְּעֵיטוּפָא דְּמַצְוָה ומקודם מתעטף בעטוף של מצות ציצית (נקט כאן לפי חשיבות המצות, ולא לפי סדר הנחתן). וְאַתִּי לְנַפְקָא מִתְרַעָא דְּבֵיתִיהָ ובא לצאת מפתח ביתו, או אַרְבַּע מְלָאכִין קְדִישִׁין מְזַדְּוֹגִין עִמִּיהָ ד' מלאכים קדושים מתחברים

עמו, והם ד' מלאכי ארגמ"ן (כמנואל זהר פי' נא דף מא סוע"ג, ועיי"ש בפירושו), שהם כנגד ד' מצות, תפילין של ראש ושל יד וציצית ומזוזה, (דף נב ע"א) וְנַפְקִי עִמִּיהָ מִן תְּרַעָא דְּבֵיתִיהָ ויוצאים עמו מפתח ביתו, וְאוֹזְפִי לִיָּה לְבִי כְּנִישְׁתָּא ומלוים אותו לבית הכנסת, ר"ל מלוים אותו לשמרו עד שנכנס לבית הכנסת ונמצא שם באויר השכינה השורה שם, ומכריזים עליו, ומכריזים לפניו, טעם הכרוז כדי שלא יפגעו בו החיצונים שהאויר מלא מהם, הָבוּ יְקָרָא לְדִיוֹקְנָא דְּמְלָכָא קְדִישָׁא תנו כבוד לדיוקן המלך הקדוש שיש

ספר מאמרי הרשב"י הוזהר לא

יְקַרְא לְדִיוּקְנָא דְמַלְכָּא קְדִישָׁא, הָבּוּ יְקַרְא לְבְרִיָּה דְמַלְכָּא,
לְפָרְצוּפָא יְקַרְא דְמַלְכָּא, רוּחָא קְדִישָׁא שְׂרִיא עֲלֵיהּ, אַכְרִיז וְאָמַר
(ישעיה מט א) יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר.

הלומד ומקיים את התורה זוכה להשמר ע"י השכינה
תו אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כָּל בַּר נֶשׁ דְּזָכִי לְמִילָּה אֹרְיִיתָא, וְנָטִיר
לָהּ לְהֵאֵי זֹאת, הֵאֵי זֹאת נְטִירַת לֵיהּ, וְגַזַּר עֲמִיָּה קְיִימָא עַל

מתוק מדבש

לו צלם אלהי"ם על פניו, הָבּוּ יְקַרְא
לְבְרִיָּה דְמַלְכָּא תְּנוּ כְבוֹד לְבָנוּ שֶׁל
הַמֶּלֶךְ הַקְדוֹשׁ, (ר"ל שְׁנַשְׁמָמוּ מִיַּחַד קִבְ"ה
וְשִׁמְנִיָּה), לְפָרְצוּפָא יְקַרְא דְמַלְכָּא לְמִי
שֵׁישׁ לוֹ פְּרָצוּף יָקָר שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַקְדוֹשׁ,
דְּהֵינְנוּ שְׁשׂוּרָה עֲלֵינוּ הַשֵּׁם הַיְיָ עַל
יְדֵי קְדוּשַׁת הַתְּפִלִּין (כְּמוֹ שְׁכָתוּב וְרָאוּ

מאמר "הלומד ומקיים את התורה זוכה להשמר ע"י השכינה" בו יבואר
רום מעלת העוסק בתורה על מנת לקיים מצותיה ששכרו רב מאד עד
שזוכה שהשכינה הקדושה שומרת אותו וכורתת עמו ברית חדשה שהתורה
והמצוה לא תמוש ממנו ומזרעו לעולם

(מקור המאמר מהר פרשת אחרי דף ס ע"ג-סא ע"ה, ונציאונו כך יא עמ' נט-סו)

תו אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן עוֹד אָמַר רַבִּי שוֹמֵר אוֹתָהּ, אִזְ הֵאֵי זֹאת נְטִירַת
שְׁמַעוֹן, כָּל בַּר נֶשׁ דְּזָכִי לְמִילָּה אֹרְיִיתָא שוֹמֵר
אֹרְיִיתָא כָּל אָדָם שׁוֹכֵחַ לְלִמּוּד הַתּוֹרָה אוֹתוֹ, וְגַזַּר עֲמִיָּה קְיִימָא עַל קְיִימָא
הַקְדוּשָׁה, וְנָטִיר לָהּ (ס"ג ה"ג ה"מ"ק) וְהוּא דִּילֵיהּ וְכוּרַת עִמּוֹ בְרִית חֲדָשָׁה עַל

קְוִימָא דִּילִיָּה, דְּלֹא יתְעַדֵּי מְגִיָּה וּמִן בְּנוּהֵי וּמִן בְּנֵי בְּנוּהֵי
 לְעֵלְמִין, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה נט כא) וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אִתְּם
 וְגו'. [וכו']

וְהִשְׁתָּא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֲקַק דִּיוֹקְנָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן לְעֵילָא,
 וְקָלִיָּה לְעֵילָא לְעֵילָא סְלָקָא, וּמִתְעַטְרָא בְּכִתְרָא קְדִישָׁא,
 עַד דְּקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִתְעַטְרָא בֵּיהּ בְּכֻלָּהּ עֲלָמִין, וּמִשְׁתַּבַּח
 בֵּיהּ, עֲלִיָּה פְתִיב (ישעיה מט ג) וַיֹּאמֶר לִי עֲבָדֵי אֶתְּהּ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
 בְּךָ אֶתְפָּאֵר.

מתוק מדבש

הברית שכבר כרת הקב"ה עם ישראל, של רבי שמעון למעלה, וְקָלִיָּה לְעֵילָא
 דְּלֹא יתְעַדֵּי מְגִיָּה וּמִן בְּנוּהֵי וּמִן בְּנֵי בְּנוּהֵי לְעֵילָא סְלָקָא וְקוּל תּוֹרְתוֹ עוֹלָה
 בְּנֵי בְּנוּהֵי לְעֵלְמִין שֶׁלֹּא תִסּוּר מִמֶּנּוּ לְמַעְלָה לְמַלְכוּת [לְהַשְׁכִּינָה] וּלְמַעְלָה
 וּמִן בְּנֵי וּמִן בְּנֵי לְעוֹלָם, הָדָא לְקוּב"ה, וּמִתְעַטְרָא בְּכִתְרָא קְדִישָׁא
 הוּא דְכְּתִיב זֶהוּ שְׁכֹתוּב וְאֲנִי זֹאת וּמִתְעַטֵּר בְּכִתֵּר הַקְּדוֹשׁ, ר"ל שְׁתוֹרְתוֹ
 בְּרִיתִי אִתְּם אָמַר ה', רוחי אֲשֶׁר עֲלֶיךָ נְעֻשִׁית מִ"ן [הַשְׁפַּעָה מִלְמַטָּה] לְמַלְכוּת
 וּדְבָרֵי אֲשֶׁר שְׁמַתִּי בְּפִיךָ, לֹא יִמּוּשׁוּ [לְהַשְׁכִּינָה] שֶׁהִיא כְּתֵר לְעוֹלָם הַבְּרִיאָה,
 מִפִּיךָ וּמִפִּי זֶרַעךָ וּמִפִּי זֶרַע זֶרַעךָ אָמַר וְהִיא מַעֲלָתוֹ עַד דְּקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 ה' מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם. [וכו'] מִתְעַטְרָא בֵּיהּ בְּכֻלָּהּ עֲלָמִין
 וְהִשְׁתָּא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֲקַק דִּיוֹקְנָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן וּמִשְׁתַּבַּח בֵּיהּ עַד שֶׁהִקְב"ה מִתְעַטֵּר
 לְעֵילָא וְעַתָּה הַקְּב"ה חֲקַק אֶת צוּרְתוֹ בּוֹ כְּכֹל הָעוֹלָמוֹת וּמִשְׁתַּבַּח בּוֹ, עֲלִיָּה
 פְתִיב עֲלֵיו נֹאמַר וַיֹּאמֶר לִי עֲבָדֵי אֶתְּהּ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאֵר.

הכניסו את האור של רשב"י לבית!

הזוהר הקדוש עם פירוש מתוק מדבש

המתנה
האידיאלית
לחתן / להורים
/ לחברים

הפירוש הנפלא שהתקבל בכל תפוצות ישראל

ניתן להשיג בשלשה פורמטים: רגיל, קטן, ביס

מבצע ל"ג בעומר
תשפ"א

זוהר
לכל
נפש

פריסת תשלומים
נוחה במיוחד
⊕ משלוח חינם
עד הבית

עכשיו זה בהישג יד – התקשרו למוקד ההזמנות

1800-350-330

פירוש שווה לכל נפש – מבצע שווה לכל נפש

מבצע ל"ג בעומר